

fognak többet beszerezni, mint amennyit az eddigi újoncjutalék kitett, egyidejűleg azonban tizenhat-ezer katonát azok közül, akik harmadik évüket szolgálják és akik a hadkötelezettség teljesítésében különös kedvezésre számíthatnak, idő előtt fognak szabadságot. A békeleltetés tényleges fölemelése tehát az első esztendőben csak hatezer embert fog kitenni. Ezzel a többlettel a hadügyi kormányzatnak elsősorban lehetségesé akarják tenni a létszám szabályozását a csapatoknál, továbbá a tüzérség újjászervezését, a géppuska-formációk kiegészítését és a közlekedésügyi csapatok fejlesztését. Az új védőerőtörvény életbelépése után a második esztendőben előreláthatóan az eddigi jutalékon felül negyvenezer embert, a harmadik esztendőben ötven-hatvenezer embert fognak bevenni és végül a negyedik esztendőben a szolgálati idő megrövidítése következtében beálló hiányt hatvenezer újoncból álló többlet beszerezése által fogják pótolni. Ennek a szaporításnak megfelelően az átmeneti idő alatt avégből, hogy a költségvetésszerű békeleltetést túl ne lépjék, a harmadik évüket szolgáló katonák közül egyre nagyobb csapatokat fognak szabadságot. 1915-től fogva a harmadik évfolyam automatikus elesése következtében a két évi szolgálati idő teljesen érvényre fog jutni. A végből továbbá, hogy a békeleltetésben mutatkozó hiány következtében beálló hézagokat kitöltse, a póttartalékokat is alaposan újjá fogják szervezni. A póttartalék a számföltötti alkalmazásokat át fogja engedni a csapatoknak, hogy itt az időelőtt való szabadságoltakat pótolják.

Egyévi munka a fiatalok büntetésére.

(Saját tudósítónktól.) A fiatalok szegedi felügyelő hatósága hétfőn délelőtt számolt be arról a társadalmi funkcióiról, amelyet a múlt évben az erkölcsi züllésnek indult fiatalok megtérítése és neveltetése érdekében teljesített. A teljes ülés Orkonyi Ede dr, ítélőtáblai bíró elnöklésével folyt le a szegedi tábla dísztermében. A beszámolón a tagok csaknem teljes számban vettek részt. Jelen voltak: Özvegy Holtzer Jakabné, Aigner Nándorné, dr Nagy Aladárné, lovag Worzikowszky Károlyné, dr Raskó Istvánné, Veress Károlyné, Somlyódi Istvánné, Vajda Sándorné, Jászai Géza, Várhelyi József, Somogyi Szilveszter dr, Wimmer Fülöp, Pálffy József dr, Scossa Dezső dr, Turcsányi Imre dr, Szapár József dr, Bokor Adolf, Regdon Károly dr, Simkó Elemér dr, Pálffy Dániel, Dobay Gyula dr, Landesberg Mór, Ákos Arnold, Thomay József, Lauber József, Hreblay Kelemen, Kiss Arnold és még igen sokan.

Orkonyi Ede dr rövid üdvözlő beszéddel megnyitotta az ülést, amely után Juhász István dr, törvényszéki bíró, a felügyelő hatóság titkára előterjesztett a hatóság 1910 évi működéséről szóló jelentést.

A hatóság az 1910 évi március tizenharmadikán tartott teljes ülésén alakult meg. Ezenkívül három tanácsulást tartott elintézt összesen kétszázötvennyolc ügydarabot. Iparosoknál négy züllésnek indult fiút helyeztet el a felügyelő hatóság s a fiúk ellen a kísérleti idő alatt semmi kifogást nem emeltek.

A jelentés elmondja továbbá, hogy az országos gyermekvédő liga Makón székelő csanád-megyei fiókja és a battonyai gyermekvédelmi bizottság működési körét szintén kibővítette a züllésnek indult vagy a bűnbeesés veszélyének kitett gyermekek védelmét. Csanádmegye területén ugyanezen célból kilenc patronázs-egyesület most van alakulóban.

Az 1911. év folyamán a hatóság munkája megnagyobbodik, mert a gyermekvédő liga szegedi Árpád-otthonába, mint javító- és nevelő-intézetbe, fiatalok bűnösöket is internálnak ezentul.

A titkári jelentésből ki kell emelni még azt, hogy a fiatalok hathatósabb ellenőrzését a felügyelő hatóság olyképp szándékozik keresztülvinni, hogy a működési terepén levő városokat és községeket felügyeleti területekre osztja föl s ezek a területek hat-hét utcára terjednek ki. Az egyes területeken egy-egy felügyelő hatósági tag gyakorol majd ellenőrzést, akiknek erkölcsi kötelességük lesz, hogy a felügyeletükre bízott területeken élő olyan fiatalokról, akik a züllés veszélyének vannak kitéve,

vagy erkölcsileg már züllöttek, valamilyen uton módon tudomást szerezzenek. Tapasztalataikat a felügyelő hatósággal közlik, illetőleg behatóbb vizsgálataik eredményéről jelentést tesznek a felügyelő hatóságnak.

Szeged város belterülete negyvenegy ilyen felügyeleti kerületre van fölosztva, a felügyelőket és a felügyelőnőket a hatóság már ki is jelölte s amint a kinevezésük is megtörténik, a felügyelő hatóság ilyen irányu működése azonnal hatályba lép.

A titkári jelentés szól arról is, hogy mivel a felügyelő hatóságok intézménye sok helyen még ismeretlen, azt népszerűsíteni kell. Ebből a célból a hatóság a népkörökhöz, munkáskaszinókhoz és egyéb társadalmi egyesületekhez ismertető közleményeket fog küldeni, sőt ismertető előadásokat is tart. Az első ilyen ismertető előadást február hónap folyamán a szeged-alsó-tanyai központban tartják meg.

NAPI HIREK

A nő és a szociálmus.

- Gárdos Mariska szabadelőadása. -

(Saját tudósítónktól.) Gárdos Mariska, a kiváló író nő vasárnap délután tartotta meg előadását a szegedi Munkás-Otthonban. Az előadás iránt szokatlanul nagy volt az érdeklődés, mindenki kíváncsian várta a kitűnő nőgyógyász előadását és ezért a Munkás-Otthon zsúfolásig megtelt. Nemcsak munkások voltak ott az előadáson, hanem Szeged intellektuális közönsége is részt vett azon és zajos tetszésnyilvánítással adott kifejezést elismerésének.

A nő és a szociálmus címen tartotta meg Gárdos Mariska az előadását. Mielőtt elfoglalta volna a fölolvastól asztalt, Varsandán László üdvözlötte a hallgatóságot és ő kérte föl az írónőt, hogy a fölolvastól tartsa meg.

Gárdos Mariska azzal kezdte szabadelőadását, hogy visszapillantást vetett az emberiség ősrégi politikai és társadalmi szokásaira. Fokozatosan kísért a fejlődést egész a mostani korig. Megkapó színekkel festette a huszadik századot, a műveltség korszakát, ahol a nyomorúság, — amely évezredek óta keresztül hű kísérelője volt a nép alsóbb rétegének, — még mindig nem akar elmaradni.

Ennek okát a mai társadalmi berendezkedésünknek tulajdonítja. Ahol a népek csak terheket raknak a vállaira, jogokban pedig nem részesítik, ott a nyomor magától elkergetni nem lehet. Mivel ez az áldatlan helyzet a nőket sújtja legérzékenyebben, hibáztatja azokat az intézkedéseket, amelyekkel meggátolják a nők magasabb irányu kifejezését és politikai téren való jogaiknak gyakorlását. Több oly államot sorol föl, ahol a nőknek már évtizedek óta jogokat biztosít a törvény az állami és községi közigazgatás intézésében.

Nálunk még mindig csak a konyhába valónak tartják a nőket. Ennek a nők maguk az okai, mert nem törődnek sem a gazdasági, sem a politikai szervezkedéssel, sőt még némely nő a férfiakat is iparkodik a mélyreható kérdésekért való küzdelmekről visszatartani. Hogy ez a nemtörődömség milyen káros hatással van a munkásságra, azt példákkal bizonyítja.

Ma már a munkásnőnek nem szabad kösznyösnek lenni a szociális követelmények iránt, ha egészséges, boldog társadalmat akarunk teremteni, akkor a nő a szervezkedésben ne ellen-sége, hanem segítőtársa legyen a férfinak.

A mindvégig figyelemmel hallgatott előadást zajos tetszéssel fogadta a hallgatóság.

— A német koronázási rendünnep. Berlinből jelentik: A koronázási és rendünnep tegnap a királyi kastélyban a szokott módon folyt le. Délelőtt fél tizenkét óra felé a császár és a császárné üdvözlöttek a jelenlevő hercegi személyiségeket és azután ünnepies menetben a lovagterembe vonultak, ahol az új lovagok elhaladtak előttük. Ezután az újonnan kitüntetett hölgyeket mutatták be.

— Dankó Pista szobra. A Dankó szoborbizottság elnöke: Pósa Lajos értesítette László György dr, polgármestert, hogy a nótafa Szegeden emelendő szobrának a nagymintája elkészült és azt január huszonötödikén fogják felülbírálni. A polgármester nem mehet föl a bírálatra így helyettest küld Budapestre.

— Személyi hírek. Szapáry Péter gróf, földművelésügyi miniszteri tanácsos, Börmann Henrik őrnagy és Börmann Alajos századossal együtt vasárnap délután Szegedre érkezett. A kiskundorossmai állami mentelő felülvizsgálására érkeztek. Szegeden a Tisza-szállóban szálltak meg és hétfőn délután visszautaztak Budapestre.

— Boros Béni szobra. Az arad-csanádi vasút szobrot emel néhai igazgatójának: Boros Bóninek. A szoboralapra adományt kértek Szeged városától is, de a hatóság a kérelem teljesítését megtagadta.

— Giesswein. A magyarországi keresztényszociálista szervezetek központja szoborba vésette elnökének, Giesswein Sándor országgyűlési képviselőnek arcát. A szobrot vasárnap leplezték le a Katolikus Kör nagytermében ebből az alkalomból tartott ünnepi közgyűlésen. Giessweint elsőnek Barátság Gyula dr, ügyvéd üdvözlötte. Utána Lakatos Géza dr, a keresztényszociálista egyesületek nevében. Szepessy László erre az alkalomra írt ünnepi ódáját szavalta el, majd Farkas Edith alapítványi hölgy a katolikus patronázs-egyesület nevében, Erdősy Károly igazgató a Szent István-Társulat nevében, Rónay József dr, a vidéki katolikus körök megbízásából, Kostovszky Kálmán a katolikus szakszervezetek, Szabó János udvardi tanító pedig a vidéki tanítóegyesületek nevében üdvözlötte az elnököt. Giesswein Sándor megalapított köszöntö meg az üdvözlést.

— Új konzul. A kereskedelmi miniszter értesítette Szeged város hatóságát, hogy az argentinai köztársaság elnöke Kremesek Leót fumei konzullá nevezte ki, akinek részére a város támogatását kéri.

— A fumei alpolgármester. Fiuméből jelentik: Az autonóm-párthoz tartozó városi képviselőtestületi tagok ma bizalmas értekezletet tartottak, amelyen összesen huszonhat reprezentante jelent meg, míg hárman kimentették magukat, de csatlakozásukat, majd bejelentették. Az értekezleten megvitatták a politikai viszonyokat, majd foglalkoztak a nyilvános becsületsértés vétségéért elítélt Corossac első alpolgármester ügyével, végül pedig előterjesztették a következő határozati javaslatot: A reprezentante első január havi ülésén határozatilag jóváhagyta az első alpolgármesternek kormányzósági osztálytanácsossal szemben követett eljárását, azonban minthogy a büntető bíróság Corossacot súlyos pénzbüntetésre ítélte, az autonóm-párti reprezentanták tiltakozásuk kifejezéséül együttesen mondjanak le mandátumukról. A javaslat fölött hosszabb vita indult meg, azonban megállapodásra nem jutottak, mert a végleges határozathozatal a napokban megtartandó újabb konferencián lesz. A legközelebbi értekezleten a reprezentantékon kívül a pártvezetőség is megjelenik.

— A japán-bál. A szegedi kisdudóvó és jótékony nőegyesület leányosztályának tagjai a február 14-ére tervezett japán-bálon japán legyező-táncot lejtettek. E célból a táncra vállalkozók január 24-én, kedden délután négy órakor a polgári leányiskolában gyűlnek össze, ahol Raffnerné Papp Margittól nyernek a japán legyező-táncban oktatást.

— Fölolvasás a Dugonics-Társaságban. A szegedi Dugonics-Társaság legközelebbi fölolvastól ülését február tizenkilencedikén tartja, a városháza nagytermében. Ezuttal Tordai Imre szegedi felső ipariskolai igazgató fölolvastól tart, Pósa Lajos és a felesége költeményeket fognak fölolvasni, Balassa Ármin dr, a szép